

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การคุ้มครองพลเรือนในภาวะการขัดกันทางกำลังทหารระหว่างประเทศ เกิดขึ้นเพื่อต้องการศึกษาถึงข้อสมมติฐานที่ว่า กฎหมายได้วางหลักกฎเกณฑ์ในการให้ความคุ้มครองแก่พลเรือนไว้อย่างไรบ้าง และมีข้อจำกัดอย่างไร ในส่วนของความมีประสิทธิภาพในการให้ความคุ้มครองพลเรือนมีมากน้อยแค่ไหน เพียงไร บทบัญญัติดังกล่าวนั้นมีความครอบคลุมเพียงพอหรือไม่เมื่อเทียบกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

ในการศึกษาวิจัยจะศึกษาภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญาเจนีวา 1949 ฉบับที่ 4 และพิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวาระดับที่ 1 โดยการศึกษาจะทำการศึกษาโดยศึกษาถึงภาพรวมของการให้ความคุ้มครองพลเรือนภายใต้สนธิสัญญาที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อทำความเข้าใจถึงลักษณะของการให้ความคุ้มครองภายใต้สนธิสัญญาดังกล่าวแล้ว จึงนำมาแบ่งแยกลักษณะของการให้ความคุ้มครอง หรือลักษณะของกฎเกณฑ์ที่จำกัดสิทธิในการสู้รบของคู่สงครามออกเป็นหมวดหมู่ เช่น แบ่งออกเป็นลักษณะของการสู้รบว่าคู่ปรปักษ์จะต้องแบ่งแยกพลเรือนออกจากเป้าหมายทางทหาร หรือ กฎเกณฑ์ที่จำกัดการใช้อาวุธที่มีอำนาจในการทำลายล้างสูง เป็นต้น เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองพลเรือนได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากจะทำการศึกษาโดยการศึกษานิติสัญญาแล้ว เพื่อสามารถเข้าใจถึงการนำบทกฎหมายมาปรับใช้ และเพื่อให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติจึงนำคดีตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริง มาศึกษา 2 คดี ได้แก่ คดี *Tadic* และคดี *Saddam Hussein* ซึ่งทั้งสองคดีสามารถชี้ให้เห็นถึงปัญหาทางด้านการตีความการใช้กฎหมาย และปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายได้เป็นอย่างดี

ผลจากการศึกษาถึงบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองพลเรือนในภาวะการขัดกันทางกำลังทหารรวมถึงการศึกษาถึงคดีตัวอย่างทำให้สามารถตอบข้อสมมติฐานที่ตั้งขึ้นได้อย่างชัดเจน คือ ในแง่ของการให้ความคุ้มครองพลเรือน กฎหมายได้วางบทบัญญัติไว้ค่อนข้างครอบคลุมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ในการสู้รบที่เกิดขึ้น คู่ต่อสู้มักจะคิดค้นวิธีการ

ต่อสู่แบบใหม่ๆ เข้ามาใช้ ซึ่งอาจจะทำให้กฎหมายที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอที่จะนำมาปรับใช้กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้นทางแก้ไขคือจะต้องออกกฎหมายใหม่ๆ ขึ้นมาเพื่อวางกฎเกณฑ์ให้ครอบคลุมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ผลจากการศึกษาชี้ให้เห็นถึงปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจาก กฎหมายที่ใช้บังคับนั้น มีอยู่มากมาย แต่ในความเป็นจริง สิ่งที่เกิดขึ้น คือ พลเรือน หรือ บุคคลผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสู้รบก็ยังคงตกเป็นเหยื่อของการสู้รบเสมอ ไม่เว้นแม้แต่เจ้าหน้าที่ขององค์การกาชาดสากล และเจ้าหน้าที่ขององค์การสหประชาชาติผู้ซึ่งเข้ามาให้ความช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการสู้รบ บุคคลเหล่านี้ก็ตกเป็นเป้าของการโจมตีเช่นกัน เหตุการณ์เหล่านี้สามารถชี้ให้เห็นได้ว่า แม้ว่าจะมีกฎหมายคุ้มครองมาก หรือครอบคลุมเพียงใด แต่หากผู้นำขาดความเต็มใจที่จะปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว กฎหมายนั้นก็ไม่สามารถให้ความคุ้มครองแก่บุคคลผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ